

D66
dalfsen

Het kan wél!

Verkiezingsprogramma 2026-2030

Inleiding

D66 Dalfsen is de plaatselijke vertegenwoordiging van het landelijke D66. We zijn samen met de gemeente Hardenberg & Ommen verbonden in D66 Vechtdal.

Wij zijn blij deel uit te maken van een groter geheel want de lokale politiek houdt niet op bij de gemeentegrens. Wij hebben direct toegang tot onze D66 collega's bij de Provinciale Staten, de 1e en 2e Kamer in Den Haag en in het Europees parlement in Brussel en worden ondersteund met alle kennis en wijsheid die onze partij herbergt. Zonder verplichtingen, wij bepalen zelf onze lokale koers!

D66 Vechtdal kiest voor oplossingen die werken. Voor wonen dat past bij het dorp en het landschap, voor schone energie met lokaal eigendom, en voor een economie die mensen vooruithelpt. We investeren in onderwijs, gezondheid en bereikbaarheid en geven inwoners echte invloed via burgerberaden. Met oog voor betaalbaarheid, maatwerk en toekomstbestendigheid laten we zien: het kan wél.

Praxedis Bouwman, Dalfsen 2026

Voorzitter D66 Vechtdal

Inhoudsopgave

1. **Wonen**
2. **Economie, Natuur & Landschap**
3. **Energie & Klimaat**
4. **Zorg, Jeugd & Bestaanszekerheid**
5. **Bereikbaarheid & Verkeersveiligheid**
6. **Voorzieningen dichtbij & Leefbare Kernen**
7. **Onderwijs, Ontwikkeling & Gelijke Kansen**
8. **Cultuur, Sport & Ontmoeting**
9. **Veiligheid, Vrijheid & Leefbaarheid**
10. **Bestuur, Democratie & Vertrouwen**

bron; tubantia.nl Knooperv Langeveen

1. Wonen

Iedereen verdient een passende woning. En onze inwoners willen vooral een woning die past bij hun levensfase, hun portemonnee en hun dagelijks leven. Daarom bouwen we voor ouderen gelijkvloerse, comfortabele woningen op plekken waar voorzieningen dichtbij zijn. We ondersteunen ouderen die willen verhuizen met praktische hulp: verhuiscoaches, ontzorging en duidelijke informatie. Hierdoor wordt verhuizen minder ingewikkeld en blijft de keuze echt bij bewoners zelf. Met woningcorporaties spreken we slimme toewijzingsregels af, zodat een vrijkomende gezinswoning ook daadwerkelijk naar een gezin of starter gaat. Dit creëert een doorstroomketen die de hele woningmarkt in beweging zet. Voor jongeren en starters bouwen we compacte, betaalbare woningen in en nabij de kernen waar zij werken, leren en hun sociale leven hebben. We maken specifieke afspraken voor mensen met een zorg- of opvangachtergrond die een nieuwe start maken.

10 knooperven

In het Vechtdal komen de komende jaren meerdere agrarische erven vrij waar geen toekomst meer is voor het boerenbedrijf. We willen voorkomen dat deze plekken leeg komen te staan, verloederen of een ongewenste functie krijgen. Daarom introduceren we het concept knooperven: een nieuwe aanpak voor het Vechtdal, geïnspireerd op eerdere ervaringen in andere regio's.

Met knooperven maken we op een beperkt en zorgvuldig geselecteerd aantal erven (circa 10 voor het hele Vechtdal) ruimte voor kleinschalige, groene buurtschappen met woningen die passen bij het landschap. Deze knooperven bieden ruimte aan starters en ouderen, aan kleinschalige ondernemingen en aan combinaties van wonen en werken. Zo verbinden we wonen, werken, natuur en ontmoeting op plekken die daar historisch al voor bedoeld waren.

Elke ontwikkeling gebeurt met grote zorg en maatwerk, met respect voor cultuurhistorie, biodiversiteit en het karakter van het buitengebied, en in goed overleg met omwonenden en initiatiefnemers.

Bij nieuwbouw kiezen we voor iets hogere bouw dan nu, met respect voor de dorpse schaal. Gebouwen van 4 tot 6 woonlagen zijn mogelijk op geschikte plekken, omdat ze efficiënter ruimtegebruik mogelijk maken. Waar het kan, combineren we dit met ondergronds of half verdiept parkeren, zodat bovengronds ruimte ontstaat voor groen, ontmoeting en spelen.

Daarnaast maken we woningsplitsing eenvoudiger, benutten we leegstaande gebouwen en staan we open voor flexibele woonvormen, mits kwaliteit en veiligheid op orde zijn. Bij nieuwbouw zorgen we voor een evenwichtige mix, met minimaal 30% sociale huur en extra aandacht voor middenhuur, omdat daar het tekort het grootst is. Zo maken we wonen betaalbaar én toekomstbestendig.

2. Economie, Natuur & Landschap

De natuur en het landschap van het Vechtdal zijn geen decor, maar een waarde op zichzelf. Ze bepalen hoe we wonen, werken en recreëren. Daarom maken we economische keuzes altijd in samenhang met natuur, landschap en water. Niet alles kan overal, en kwaliteit gaat boven maximale benutting van ruimte.

Een sterke lokale economie vraagt om ruimte, vertrouwen en duidelijke keuzes. De economie van Dalfsen groeit wanneer mensen de kans krijgen hun talent in te zetten. We ondersteunen bedrijven die investeren in innovatie, duurzaamheid en lokale werkgelegenheid. We stimuleren zorg- en technologische innovatie, omdat daar de grootste regionale kansen liggen. Een regionaal innovatiefonds helpt die ondernemers om nieuwe producten, diensten en banen te creëren. Ondernemers krijgen meer vertrouwen en minder onnodige regels. Openingstijden laten we zoveel mogelijk aan ondernemers zelf; zij weten wat werkt voor hun bedrijf en hun klanten. Toerisme blijft belangrijk voor Dalfsen, maar altijd in balans: kwaliteit boven kwantiteit, met oog voor natuur, rust en leefbaarheid. En we zorgen dat economische vooruitgang hand in hand gaat met bestaanszekerheid, in plaats van groei om de groei

We willen dat iedereen onderwijs krijgen dat past bij hun talent en nieuwsgierigheid en wat aansluit bij de wens van het bedrijfsleven. Daarom verbinden we economie en ontwikkeling nadrukkelijk aan elkaar. Scholen krijgen steun om te experimenteren in samenwerking met bedrijven. Voor inwoners die willen omscholen komt er betere toegang tot regionale leertrajecten richting zorg, techniek, digitalisering en energie. Werkgevers worden actief betrokken, zodat opleiding en arbeidsmarkt naadloos op elkaar aansluiten. We versterken beroepsonderwijs met moderne praktijklocaties en partnerschappen met ondernemers uit het Vechtdal en met partnerschappen met het Hoger Beroepsonderwijs in de regio. Voor statushouders en nieuwe inwoners bieden we taal- en participatietrajecten die echt perspectief geven. Zo groeit het Vechtdal uit tot een regio waar talent geen leeftijd kent en kansen worden gemaakt in plaats van geërfd.

Dalfsen is en blijft een plattelandsgemeente, maar wel één die vooruitkijkt. Daarom werken we aan een integrale plattelandsvisie, waarin landbouw, natuur, wonen en energie in samenhang worden bekeken, met water en bodem als sturend uitgangspunt.

Boeren zijn onmisbaar voor het karakter en de economie van het Vechtdal. Wij willen dat zij de ruimte krijgen om te moderniseren, extensiveren of verbreden — afhankelijk van hun eigen plannen. We zetten in op regionale ketens, zodat voedsel meer lokaal wordt geproduceerd en afgenomen. We ondersteunen bedrijven die willen omschakelen met advies, financieringsmogelijkheden en samenwerking met natuurbeheerders. Nieuwe verdienmodellen zoals natuurbeweidingsmanagement, waterberging en lokale energieproductie worden eerlijk beloond. We werken toe naar een landschap met gezonde bodems, schoon water en meer biodiversiteit zonder dat boeren klem komen te zitten. En we zorgen dat beleid voorspelbaar is, zodat boeren toekomstkeuzes kunnen maken zonder angst voor koerswijzigingen.

Voor bedrijvigheid kiezen we bewust voor regionale samenwerking. In plaats van versnipperde bedrijventerreinen rond de kern Dalfsen sluiten we aan bij Hessenpoort en de regio Zwolle. Zo versterken we werkgelegenheid zonder het landschap onnodig te belasten.

Bron: gemeente Haaksbergen, Stepelerveld, meest duurzame bedrijventerrein van Overijssel

3. Energie & Klimaat

De energietransitie raakt iedereen en moet eerlijk, betaalbaar en lokaal georganiseerd zijn. In Dalfsen kiezen we daarom voor lokale zeggenschap over energie. We werken toe naar een gemeenschappelijk energiebedrijf, samen met energiecoöperaties en inwoners, zodat opbrengsten lokaal blijven en iedereen kan meedoen.

We zetten in op een gemeentelijk warmtenet waar dat technisch en financieel haalbaar is, met als harde voorwaarde dat het betaalbaar blijft voor inwoners. Niemand mag door de energietransitie hogere woonlasten krijgen. Daarom krijgt isolatie prioriteit: besparen verlaagt kosten direct en verhoogt comfort.

Betaalbaarheid betekent ook toegankelijkheid. Opladen van elektrische voertuigen met eigen elektriciteit moet voor iedereen mogelijk zijn: met of zonder eigen oprit.

De energietransitie en het armoedebeleid versterken elkaar. We richten subsidies en ondersteuning zo in dat niet alleen eigenaren maar ook huurders en/of huishoudens met lage inkomens kunnen verduurzamen en profiteren van lagere energielasten. Zo maken we schone energie eerlijk en bereikbaar voor iedereen.

bron: gemeente Gouda

4. Zorg, Jeugd & Bestaanszekerheid

Zorg en bestaanszekerheid zijn geen kostenposten, maar investeringen in een sterke samenleving. De jeugdzorg beslaat een groot deel van de gemeentelijke begroting; juist daarom kiezen wij voor kwaliteit en preventie. Problemen vroeg signaleren, goede ondersteuning dichtbij en sterke samenwerking tussen scholen, zorg en welzijn voorkomen zwaardere zorg later.

We investeren in een sterke basis voor jongeren, geïnspireerd op bewezen preventieve aanpakken zoals het IJslandse model. Dat betekent: werken aan weerbaarheid, mentale gezondheid en welzijn door sport, cultuur, structuur en betrokkenheid van ouders en omgeving. Niet door verbieden of straffen, maar door jongeren perspectief en houvast te bieden.

In Dalfsen vertalen we dit naar een lokale aanpak, samen met scholen, verenigingen, jongerenwerk en ouders. We maken sport en cultuur bereikbaar voor ieder kind, ook als het thuis financieel lastig is. Zo voorkomen we problemen voordat ze zorg worden.

Bij de inkoop van jeugdhulp staat kwaliteit altijd voorop, niet de laagste prijs. Continuïteit en vakmanschap zijn essentieel voor kinderen en gezinnen. Jongerenwerk blijft belangrijk, omdat het problemen voorkomt in plaats van oplost achteraf.

Armoedebeleid richten we op mensen die net buiten bestaande regelingen vallen. We verhogen waar nodig de inkomensgrenzen en maken ondersteuning eenvoudiger en toegankelijker. Schuldenbeleid wordt menselijker, met ruimte voor maatwerk, preventie en perspectief op herstel.

Zo zorgen we dat iedereen kan meedoen, ongeacht achtergrond of inkomen.

Gemeenten spelen een belangrijke rol in de opvang en begeleiding van mensen die hier bescherming zoeken. Wij houden ons aan landelijke wetgeving, waaronder de spreidingswet, en nemen onze verantwoordelijkheid als dat nodig is. Opvang is altijd humaan, tijdelijk waar mogelijk en zorgvuldig ingepast in de samenleving.

Tegelijk zetten we vanaf het begin in op meedoen. Werk, onderwijs en taal zijn de sleutel tot integratie en zelfredzaamheid. Door snelle toegang tot scholing, werk en maatschappelijke participatie verkleinen we afhankelijkheid en vergroten we kansen — voor nieuwkomers én voor de samenleving als geheel.

bron: D66.nl

5. Bereikbaarheid & Verkeersveiligheid

Veilig en prettig bewegen door Dalfsen/Ommen Hardenberg is een basisvoorwaarde voor leefbaarheid en gelijke kansen. We kiezen voor een samenhangende aanpak van bereikbaarheid, waarin lopen, fietsen, openbaar vervoer en auto elkaar versterken in plaats van concurreren.

Fietsen is in het Vechtdal al een volwaardig vervoermiddel. Er zijn al fietssnelwegen, onder andere richting Zwolle. D66 wil deze routes verder verbeteren en onderzoeken waar aanvullende fietssnelwegen nodig zijn, bijvoorbeeld tussen woonkernen, scholen, bedrijventerreinen en OV-knooppunten. Zo maken we dagelijkse verplaatsingen sneller, gezonder en betaalbaar, en verminderen we de druk op de weg.

Fietsers en voetgangers krijgen prioriteit, vooral op plekken waar verkeersstromen elkaar nu kruisen. Daarom investeren we in ongelijkvloerse oplossingen, zoals fietstunnels en veilige oversteken, zodat langzaam verkeer veilig en vlot kan doorrijden. Ook over de Vecht zetten we in op een fiets- en voetgangersbrug, die wijken en voorzieningen beter met elkaar verbindt en de druk op bestaande routes vermindert.

Openbaar vervoer is essentieel voor jongeren, ouderen en mensen zonder auto. We werken aan goed bereikbare OV-hubs bij stations en centrale plekken in de kernen, waar bus, trein, fiets en deelvervoer logisch op elkaar aansluiten. Deze hubs worden veilige, overzichtelijke plekken met goede fietsenstallingen en ruimte voor deelmobiliteit.

We maken openbaar vervoer betaalbaar en toegankelijk voor jeugd en ouderen. We gaan onderzoeken of we een laagdrempelig tarief of (bijna) gratis OV kunnen aanbieden voor deze groepen. Dat vergroot zelfstandigheid, vermindert vervoersarmoede en versterkt de leefbaarheid in de dorpen.

Deelmobiliteit krijgt een duidelijke plek in Dalfsen/Ommen Hardenberg. Deelauto's en deelfietsen zijn een aanvulling op het eigen bezit en maken mobiliteit betaalbaarder, vooral voor mensen die niet dagelijks een auto nodig hebben. De gemeente ondersteunt dit met goede locaties, slimme laadpunten en samenwerkingen met aanbieders.

Het STOMP-principe is leidend: eerst Stappen, dan Trappen, vervolgens Openbaar vervoer, daarna Mobiliteitsdiensten en pas als laatste de Privéauto. 30 km/u is passend in woonstraten en verblijfsgebieden; op doorgaande wegen kiezen we voor maatwerk. Zo verbeteren we veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid in samenhang.

bron: Vrienden van Dalfsen

bron: Open Rotterdam

6. Voorzieningen dichtbij & Leefbare Kernen

Leefbare dorpen en wijken vragen om voorzieningen die dichtbij en bereikbaar zijn. In Dalfsen zetten we ons in voor het behoud en versterken van basisvoorzieningen in alle kernen, zodat mensen kunnen wonen, opgroeien en ouder worden zonder afhankelijk te zijn van lange afstanden.

Voorzieningen zoals huisartsen, scholen, kinderopvang, bibliotheken, sport- en ontmoetingsplekken vormen samen het fundament van leefbaarheid. We kijken daarom niet per voorziening afzonderlijk, maar naar het geheel: wat heeft een kern nodig om vitaal te blijven, nu en in de toekomst.

Waar voorzieningen onder druk staan, zoeken we naar slimme oplossingen. Door functies te combineren in één gebouw of locatie kunnen voorzieningen behouden blijven en elkaar versterken. Zo ontstaan plekken waar ontmoeting, zorg, leren en bewegen samenkomen.

Digitalisering kan helpen, maar is nooit een vervanging van nabijheid. Daarom blijven fysieke voorzieningen en loketten belangrijk, juist voor ouderen en mensen die minder digitaal vaardig zijn. Digitale oplossingen zetten we aanvullend in, om drempels te verlagen, niet om ze te verhogen.

De gevolgen van klimaatverandering zijn ook in onze stad/dorpen en wijken voelbaar. Daarom maken we de openbare ruimte klimaatbestendig: met voldoende groen, schaduw en ruimte voor water. Bij (her)inrichting van straten en buurten houden we rekening met hitte, droogte en extreme neerslag.

We versterken biodiversiteit door de aanplant van bomen, struiken en kruiden die bijdragen aan verkoeling, wateropvang en een gezond leefklimaat voor mens en dier. Groen is daarmee geen restpost, maar een volwaardige voorziening in elke kern. Waar mogelijk maken we samen met bewoners afspraken over beheer en gebruik van groen, zodat het bijdraagt aan betrokkenheid en leefbaarheid.

Bij nieuwe woningbouw en gebiedsontwikkelingen nemen we voorzieningen vanaf het begin mee. Wonen, bereikbaarheid en voorzieningen horen bij elkaar. Zo zorgen we ervoor dat groei bijdraagt aan sterke, leefbare kernen in plaats van extra druk op bestaande voorzieningen.

7. Onderwijs, Ontwikkeling & Gelijke Kansen

Goed onderwijs is de basis voor gelijke kansen en persoonlijke ontwikkeling. In Dalfsen investeren we in veilige, duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen, zodat kinderen kunnen leren in een prettige en gezonde omgeving. Onderwijs moet niet alleen kennis overdragen, maar kinderen helpen om zich te ontwikkelen tot zelfbewuste, weerbare en nieuwsgierige mensen.

We versterken gelijke kansen door nauwe samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, zorg, sport en cultuur. Zo ontstaat een doorlopende ontwikkellijn waarin talenten vroeg worden herkend en ondersteund, ongeacht thuissituatie of achtergrond. Scholen krijgen ruimte om samen te werken met lokale partners en om onderwijs aan te bieden dat past bij de leefwereld van kinderen en jongeren.

De bibliotheek blijft een laagdrempelige basisvoorziening in alle kernen: een plek om te lezen, leren en ontmoeten. We versterken de rol van de bibliotheek in taalontwikkeling, digitale vaardigheden en mediawijsheid, voor jong en oud. Zo voorkomen we dat laaggeletterdheid en digitale achterstanden zich opstapelen.

We besteden extra aandacht aan mentale weerbaarheid en burgerschapsvorming. Jongeren leren niet alleen rekenen en taal, maar ook hoe onze democratie werkt, hoe je respectvol met verschillen omgaat en hoe je je staande houdt in een digitale samenleving. Dat is essentieel voor een vrije en verbonden gemeenschap.

Onderwijs staat niet op zichzelf. Door goede afstemming met jeugdzorg, jongerenwerk en ouders zorgen we dat signalen vroeg worden opgepakt en ondersteuning dichtbij blijft. Zo maken we onderwijs tot een plek waar ieder kind kan groeien, leren en meedoen.

Bron: Roosros architecten, Educatief Kindcentrum Lichtenvoorde

8. Cultuur, Sport & Ontmoeting

Cultuur en sport maken Dalfsen leefbaar en verbinden mensen. We blijven investeren in kulturhusen als plekken waar verenigingen, inwoners en initiatieven samenkomen. Niet door steeds groter te worden, maar door kwaliteit en betaalbaarheid te borgen.

Sport moet voor iedereen toegankelijk blijven, vooral voor kinderen en jongeren. Voor deze groep stellen we een sportvoucher ter beschikking.

We ondersteunen verenigingen bij verduurzaming en toekomstbestendige exploitatie, en helpen waar tijdelijke problemen dreigen.

D66 wil wat extra's doen voor verenigingen die inclusie uitstralen en niet alleen voor hun eigen leden activiteiten ontwikkelen, maar ook activiteiten organiseren voor mensen waarvoor de drempel van het verenigingsleven door een beperking of anderszins te hoog is. De gemeenten moet die verenigingen faciliteren door onder andere voorlichting of bij aanschaf specifieke materialen.

Kunst, cultuur en muziek versterken identiteit en creativiteit en dragen bij aan persoonlijke ontwikkeling en zelfvertrouwen. We stimuleren samenwerking met scholen en verenigingen, zodat zoveel mogelijk kinderen hiermee in aanraking komen, ongeacht de portemonnee van hun ouders. Zo zorgen we dat talent telt, niet afkomst.

Door lokale initiatieven ruimte te geven, maken we Dalfsen aantrekkelijk om te wonen, te werken en te bezoeken.

bron: Northern Territory Government. au

9. Veiligheid, Vrijheid & Leefbaarheid

Dalfsen is een veilige gemeente, en dat willen we zo houden. Zichtbare handhaving draagt bij aan een veilig gevoel, zeker nu er geen vaste politiepost meer is. We zetten daarom in op voldoende en aanspreekbare handhavers in wijken en dorpen.

Veiligheid gaat ook over vrijheid. Iedereen moet zich vrij en veilig kunnen voelen in de openbare ruimte, op straat, op de fiets en 's avonds laat. Preventie, goede dynamische verlichting en aandacht voor sociale veiligheid zijn daarbij minstens zo belangrijk als handhaving.

We kiezen voor mensen in de wijk boven grootschalige cameratoezichtsystemen. Veiligheid werkt het best als inwoners elkaar kennen en aanspreken.

Cyberveiligheid krijgt prioriteit, zodat scholen, ondernemers en inwoners beschermd zijn tegen digitale risico's. Inwoners blijven altijd baas over hun eigen gegevens — transparant, veilig en controleerbaar.

bron: stockfoto

10. Bestuur, Democratie & Vertrouwen

Een sterke gemeente vraagt om vertrouwen tussen inwoners en bestuur. Daarom geven we inwoners echte invloed via burgerberaden bij grote en complexe keuzes, zoals wonen, energie en mobiliteit. Niet vrijblijvend: de gemeenteraad legt altijd uit wat met adviezen gebeurt.

Digitale dienstverlening verbeteren we waar het kan, maar fysieke loketten blijven onmisbaar. Iedereen moet de gemeente kunnen bereiken, ook bij ingewikkelde vragen. We communiceren duidelijk, begrijpelijk en transparant.

Besturen is keuzes maken en verantwoordelijkheid nemen. Door open te zijn over afwegingen en resultaten bouwen we aan vertrouwen en een sterke lokale democratie. Bij de te verwachten toekomstige tekorten na het “ravijnjaar” kiezen we niet reflexmatig voor bezuinigingen, maar wegen we zorgvuldig wat echt waardevol en effectief is. Waar nodig kiezen we voor een eerlijke verdeling van lasten, zodat voorzieningen, kwetsbare groepen en duurzaamheid overeind blijven. Zo bouwen we aan een overheid die vertrouwen verdient in plaats van vraagt.

VERKIEZINGSPROGRAMMA GEMEENTERAAD 2026-2030

Dalfsen, Januari '26

Bernard Smalbraak, Lijsttrekker D66 Dalfsen 2026

foto: Jeroen Keep